

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Előfizetést ár fél évre 5 koronára.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

FELELŐS SZERKESZTŐ
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Károly-körút 7. sz.
hova az előfizetési összeggel valamint a
beiratok küldendők.
Előfizetést ár fél évre 5 koronára.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM. Világos szivartakaró-dohánylevelek. — „Dohányárusok Egyesülete.” — Tekintetes szerkesztő ur. — Vegyések. — Szerkesztői üzenetek.

Világos szivartakaró-dohány- levelek.

A világos fedőlapok oly nehezen szerkeszthetők e be tényleg, hogy a közönség jogos kívánalmait világos szivarok tekintetében közel 8 év óta sem lehet kielégíteni? Mi alig hisszük!

Mínthogy mi huzamos idő óta ezen kívánalommal behatóan foglalkoztunk, természetesen figyelmünket a külföldre is irányítottuk, ahol az ezen fedőlapokhoz szükséges dohány épügy beszerzendő, mint nálunk. Amit eziránt megtudnunk sikerült, a következő: Az tényleg való, hogy az utolsó két év kivételével az előző években a világos dohány a forgalomban csak kis mennyiségben szerepelt. Akár annak folytán, hogy egész Európában a dohányzók ízlése megváltozott, annyira, hogy a világos szivarok hírtelen valósággal divattá váltak, akár annak folytán, hogy a napsugarak intenzívebb hatására való törekvéssel a dohányleveleket teljesen sötétre érleltettek, szóval bármely oknál fogva, de tényleg úgy áll a dolog, hogy a világos fedőlapok eltűntek a forgalomból annyira, mintha sohasem léteztek volna. Ez a baj 1896-ik évig tartott, amely évben több helyen már nagymennyiségű középminőségű világos fedőlapok termeltek. Azonban, amint ez árak hamburgi és brémai városokra kerültek, máris gyorsan összevásárolták azokat. Elképzelhető, hogy a privát spekuláció, illetve a magánkereskedők és gyárosok mindent megtettek, hogy az árakat magukhoz vonják, minthogy világos fedőlapok iránti kereslet igen nagy volt és jelenleg is igen nagy és miután azonkívül a gyárosra természetesen különös üzleti előnyt képezett, ha vevőinek azt adhat, amit a vevők kívánnak.

Ily módon azután az illető kereskedelmi piacokon a világos dohányfedőlapoknak oly sorsuk lett, mint az érték-papiroknak, amelyek sikerüket sokszor szeszélynek köszönhetik, sokszor meg egy alaptalan reménynek nyeresége.

Igy ezen a téren is számos vállalkozó megragadta az alkalmat a vásárlásra és az annyi ideig nélkülözött árunak raktárokban való összehalmozására, hogy ily módon áremelkedést idézzenek elő, amit kiváltképpen azon államok kényszerülnek megfizetni, amelyeknél dohányegyedárúság áll fenn.

Ez a fogás úgy látszik sikerre is vezetett, mert jelenleg világos fedőlapokért egy hasonlíthatatlanul nagyobb árt fizetnek, mint a sötét fedőlapokért. A szakértő, a dohányismerő ezt ugyan belátni nem tudja, főleg mivel mindenkor a sötét dohányt

többre becsülték, mint a világost, sőt tapasztalt szakértők határozottan azt állítják, hogy a világos fedőlap egy még meg nem ért beteges növény, a melyben a nemes dohánynak tulajdonképeni illata, zamatja nincsen meg. Azonban mit változtatott ezt a dologon? A dohányos azt állítja, hogy neki jól csupán a világos szivar izlik és nem engedí magát ezen véleményétől eltéríteni, ha ki is mutatják neki, hogy a világos fedőlap a szivaroknak alig $\frac{1}{10}$ -ad részét képezi és hogy így a szivar erős vagy gyenge izére a fedőlapoknak behatása nincsen.

Akár divatkórság, akár a dohányos szeszélye, az már mindegy, mert világos fedőlapokat, jobban mondva világos szivarokat kérnek, sőt követelnek. Ezen ténynyel számol minden privát vállalkozó, minden gyáros és lehetőség szerint igyekszik ezt a szeszélyt és divatkórságot kielégíteni. De nem így jár el az állami egyedárúság és ha az ember a dolgot szorgosan vizsgálja, akkor kitűnik, hogy ezt nem is teheti könnyedén. Az állam, mint iparúzó, aki kiadásairól és bevételeiről pontosan elszámolni tartozik, nem bocsátkozhatik oly vállalkozásokba, melyek pénzáldozattal vannak összekötve. Az államra első sorban az a szabály mértékadó, hogy kétszer kettő az négy és kilátás van is bizonyos idő múltán kimutatni azt, hogy a kereskedelem 2×2 -ből 12-tőt csinálhat, mégsem mehet bele, miután a felelősség nagyon is nagy, amit ő, illetve minden egyes közege magára vállal, ha a vállalkozás nem sikerül, így érthető meg, hogy dohányegyedárúsággal rendelkező országok ily viszonyok mellett soha azt el nem érhetik, a mire a privát ipar képes, a magán kereskedelem mindent megengedhet magának, ez az oka, hogy az áldott Magyarországon — melynek dohánya az összes termelt minőségek között az ötödik helyet foglalja el — világos szivarok alig vannak és a dohányos közönségnek be kell érnie sötét szivarral, sötét fedőlevelekkel.

Mindezeket elmondottuk, hogy feltűntessük, hogy a tényleges viszonyokat apróra ismerjük és nem azért emeljük fel szavunkat, hogy épen csak beszéljünk, de minden körülmények között megfontolónak tartjuk, hogy a szivarforgalom érdekeire való tekintettel igenis elsőrendű tényezőnek vegyék a közönség kívánalmait.

A dohánytermékek forgalmának csökkenése, vagy mondjuk a forgalom stagnálása azon komoly kérdést idézi fel, hogy mi okozza voltaképpen ezt a visszaesést. Azt mondják, hogy a nagyszabású

közgazdasági fellendülés 1873—1886 és 1896-ig mindenkor visszahatással járt, amely visszahatás nem maradt következés nélkül a dohányjövődékre.

Szerény véleményünk szerint a dohányjövődékek e gazdasági reakciózt megéreznie nem szabadna. Az említett években más tényezők is közrehatottak, hogy a dohány és a dohánytermékek hozadéka csökkent. De minek felhozni a multakat, minek emlékezni régi időkre, mikor oly kérdés áll előttünk, mely a feleletet önmagában is megadja. És ez a felelet, lehet e más, mint ez:

Adják a fogyasztónak azt, amit kíván, még akkor is, ha kilátásunk van, hogy ezáltal a jövedelem alászáll. Ez kipróbált módszer, mert a magánvállalkozás felhasználta saját céljaira és pedig kitűnő sikerrel. A magánvállalkozástól pedig mindig lehet tanulni.

Dr. Krull.

„Dohányárusok Egyesülete.”

Azon események, melyek egymást követve az amugy is nehéz jármat, mely alatt a tözsdések nyögnek, még elviselhetetlenebbé hivatják alakítani, végre arra vezettek, hogy a kistözsdések körében mozgalom indult meg, mely most már egész komolyan egy szövetséget, vagy nevezzük együletnek alapítását célozza. A főcél, mely eléretni célozzatik, főképp abban áll, hogy a fővárosi, illetve az egész ország tözsdései egy érdekközösséget képezzenek, mely minden hatóságtól mint ilyen elismerve, képesítve legyen érdekeit érvényesíteni, mely azonban a közönség, mint a hatóságoknak azon véleményét kívánja feltüntetni, hogy a dohányárus semmiképpen sem kíván mindenkinek szeszélytől függő rabszolga lenni.

Nem kívánunk egy képet vázolni arról, mi történik e tekintetben jelenleg, egyelőre azért, mert nem szándékozunk a jelenlegi visszasságokkal egy egyesület létesítését notiválni, mely minden nyomás nélkül már évek előtt kellett volna életbe léptetni és csakis arra szoritkozunk, tényleges dolgokat felemlíteni és haszontalan »ha« és »de« mondásokkal az előrevitelt megnehezíteni.

Mi tudtuk és már évek előtt hirdettük, hogy egy »Dohányárusok Egyesülete« feltartóztatható ugyan, egyidőre el is halasztható, de meg nem akadályozható.

Igen, egy ily egyesület nemcsak elhalaszthatlan szükségesség, hanem a kor követelményeinek is teljesen megfelel, mely utóbbi megköveteli, hogy minden magára hagyott ember saját érdekeit maga védje meg és ha magát erre gyengének érzi, azokkal kell szövetségnie, kik a mindennapi kenyérért és hason czélokért küzdenek, mint ő maga. Ugylátszik megérkezett az ideje, a hol ennek szükségessége mindenki-

ben viszhangra talál, az elmúlt hetekben szerkesztőségünk volt gyakorta azon színhely, a hol fájdalom és keserűséggel telített egyének kifakadtak, eldáván sok mindenfélét, melyeket mi már lapunkban nyilvánosság elé hoztunk. megbeszélünk és jól ismerünk és a vége mindennek azon panasza, hogy nincsen egylet vagy szövetség, mely mint erre hivatott, azt és amazt egyengetni volna képesítve és hivatva. Mindig egy és ugyanazon kívánság nyilvánult, hogy minél előbb egy egyesület alakításához kell hozzáfogni, mely nélkül a hivatás teljesítése ez idő szerint mint keserű nyomorúság tekinthető.

Az egylet tehát minden körülmények között létre fog jönni, mivel a legkiválóbb fővárosi tőzsdések nagy része már mint tagok elő vannak jegyezve; hogyha ezek neveivel nem lépünk ki, ez abból magyarázható, miszerint az első összejvetel bevándoró lesz. Hogy ezt praktikusán illusztráljuk, hivatkozunk azon tényre, mely szerint minden új alapításnál a kezdeményezők a nyilvánosság előtt tündökölni akarnak, mi más egyéb egyleti alapításoknál tényleg úgy is történik, amde mostanság épen nem kívántatik ugyanaz, a mit rendszerint egyletek alapításánál előtérbe helyeznek, az ugynevezett reclám. Épen ellenkezőleg az kívánatik, hogy mindenki, a ki az ügy iránt meleg rokonszenvet tanusít, mindenki, a kinek az a célja, a tőzsdéügyből hivatást alkotni, mely épp oly hatásos, mint bármely más hivatás — szívesen fogadtatik.

Felbuzdítva az ügy iránt és nemes önfeladással a hivatás és annak hívei iránt, B. E. ur a mai napon 60 koronát juttatott kezünkbe, hogy ezeket az alapítás körül felmerülő költségek fedezésére fordítsuk; mi ezen kívánságnak készséggel fogunk megfelelni és további belépési nyilatkozatokat, valamint anyagi és erkölcsi támogatást a közeli napokban elvárunk.

Ha ezen felhívásunk ezuttal is sikertelen elhangzanék, akkor is — ezt előre kijelentjük — az egyesület megfog alakítani, csak hogy az esetben az egylet egész más valami lesz, mint a mi lehetne és kellene lennie.

Szervezés tekintetében egy nagy országos egyesület egészen más alapokra fektethető, mint egy tőzsdések egylete, mely kizárólag csak tagjai érdekeit védendék meg; ezt mindenki fontolja meg jól és a szerint cselekedjék. A tőzsdések csak akkor érhetnek el mindent, ha mint egy test összetartanak és egymás mellé sorakoznak.

Mi készek és hajlandók vagyunk a dohányárusok összességét mindenben, minden irányban, törekvéseikben támogatni és még egyszer kérjük, miszerint mindenki az ügy iránt oly melegen érdeklődjék, mint a hogy szükséges és érdemes is.

»Segíts magadon és Isten is megsegít.«

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Engedje meg nekem, hogy becses lapjának legutóbbi számában megjelent közléményre, mely egy igen tisztelt kartársnóm tollából látott napvilágot, egy néhány megjegyzést tegyek.

Valahányszor a mi üzletágunkban egy általános érdekről van szó, rendszeren azt tapasztaljuk, hogy a helyett, hogy határozottan és cselekvőleg fellépnének, rendszeren és szabályszerint jeremiádokat zengenek, a melyek pedig igazán a kartársnóknak megfelelő mellékkeresetet biztosítani képes, egy ilyen alkalmat elszalasztani

Az én látszólag nagyon határozott kartársnóm azonban ezen esetben igen helyesen gondolja, hogy egy ilyen kedvező alkalmat, mint a milyen az, a melyet a postaigazgatóság a fő-üzletek ügyében létesíteni szándékozik s a mely a kartársnóknak megfelelő mellékkeresetet biztosítani képes, egy ilyen alkalmat elszalasztani

nem szabad, hanem energikusan kell hozzá látni s ez eszmét egy egyesület egyidejű alapításával kell propagálni. Ezen pontra vonatkozólag teljesen osztom nagyrabecsült kartársnóm nézetét, a mennyiben egy egylet alapítása épp ezen alkalomból indokát mintegy magában találja. Azonban nem osztozhatom a ciklikirónőnek azon megjegyzésében kifejezett vélekedésében, hogy a tőzsdé-tulajdonosok férfi tagjaiban hiányzik a megfelelő akarat és képző erő egy olyan eszme megvalósításához, mint a minő a szóban forgó egylet. Engedelmet kérek — de valahányszor a tőzsdések komoly érdekei forogtak szóban, épen a férfi kollegák voltak azok, kik ez eszméket pártolták és diadalra vitték. (Pardon, ez előttünk egészen ismeretlen. A szerk.). Es ezen szemrehányást megczafolandó, kijelentem, sőt kötelezem magam, hogy egy egylet alapításához mindazon eszközökkel, melyek megengedettek s a melyek rendelkezésemre állanak, szívesen hozzájárulok. Szívesen és örömmel bocsátok tehát idezártan 60 koronát szerkesztő ur rendelkezésére az alapítandó egylet céljaira és remélem, hogy kollegáim és kolleganőim, a kik a dologért érdeklődnek, példámot követni fogják.

Végül még megemlítem, hogy közöttünk tőzsdések között akad még olyan elfogult ember is, a ki azt hiszi, hogy föltesse hatóságaink egy egylet alapítását megengedni nem fogják. Ez több mint naiv felfogás. Vajjon van-e kívánatosabb dolog a m. kir. pénzügyministerium dohány-jövedékének vagy akár a kir. pénzügyigazgatásnak szempontjából, minthogy végre a tőzsdé-ügy terén minta érzelmű rend uralkodjék? Vajjon nem kellemesebb-e ezen magas hivatalok szempontjából, hogyha iskolázott, tisztességes, kifogástalan emberek bíriják a tőzsdéket, mintha hozzáink és hivatásainkhoz abszolút nem illő elemek kezébe kerülnek az engedélyek? Hogyha majd egy testület fogunk képezni, akkor bizonyára eljön az idő, mikor az eljárási hatóságok a tőzsdésekkel teljesen megelégedve, ezekkel valóságos értékük szerint fognak tudni bánni. Én évek hosszú során tett üzleti tapasztalásaim alapján mondhatom, hogy gyakran tettem már olyirányú megfigyelést, hogy a pénzügyi hatóságoknak csak kellemes, hogy kötelelességtudó, tisztességes elemekkel van dolga, a kik a tőzsdé állásokat betöltik, s hogy senkivel szemben sem követ el igazságtalanságot az, a ki ezeket ezen módon viszi keresztül.

B. K—l.

Vegyesek.

Öngyilkos pénzügyőr. Kisvárdáról írja levelezőnk: *Stanes* Livius pénzügyi felügyelő, helyettes pénzügyi szemlése, június 17-én virradóra szolgálati fegyverével agyonlőte magát. A golyó szívén keresztül hatolva, egész a torkáig fúródott és rögtön halált okozott. A szorgalmas és kifogástalan fiatal embert, kit legközelebb már valóságos szemlésszé neveztek volna ki, szerelmi csalódás kergette a halálba. Atyját, ki Erdélynek egyik kis falucskájában gör. kath. lelkész, táviratilag értesítették az esetről.

Uj posta-hivatal a fővárosban. A kereskedelmi miniszter, a székesőváros területén, a Damjanich-utcában, «Budapest 76.» elnevezés alatt, postával egyesített táviradhivatalt létesített.

A fertőző betegségek és az érczépénz. Járványos időben igen sokan félnek attól, hogy a sok kézben megforduló érczépénztől maguk is megkapják a betegséget. Tanulással szolgálhat e tekintetben Vincent-nek a szennyes érczépénzre vonatkozó vizsgálatai. Ezekből az tűnik

ki, hogy nemcsak — miként ismeretes — a papirpénzt, hanem igen gyakran az érczépénzt is ellepik a különféle apró szervezetek, kiváltképen a genyendést okozó csirák. De minthogy az érczépénz az apró szervezetek számára igen kedvezőtlen tenyésztő talaj, ezek igen gyorsan tönkre is mennek és pedig már 36° C melegen amilyen hőmérséklet a ruhák zsebeiben uralkodni szokott. Az ércz antiszeptikus (fertőzést gátló) ereje a csirák elpusztulásában nagy szerepet játszik, az arany antiszeptikus képessége csekélyebb, mint a bronz és ezüstpénzdaraboké.

Hamisbankó-gyár. New-Yorkból jelentik táviratban, hogy ott egy nagy hamisbankó-gyár vezetőjét, *Scheuermacher* nevű egyén személyében néhány nap előtt letartóztatták. Ez az ember 200.000 forint értékű osztrák-magyar tizforintos bankjegyet akart értékesíteni egyszerűen. Érdekes, hogy milyen körülmények között fedezték fel a hamisbankó fészket. *Scheuermacher* az Avenue 20. szám alatt levő Lengyel, Krauser és Társa bankházban a minap három tizforintos osztrák-magyar bankjegyet váltott be. Lengyel nagy figyelemmel megvizsgálta a bankjegyeket s szó nélkül beváltotta. E sikerre *Scheuermacher* vérszemet kapott s ez okozta vesztét. Néhány napra rá ugyanis ismételtelen felkereste Lengyel bankár s bizalmasan közölte vele, hogy neki 20,000 darab osztrák-magyar tizforintos bankjegye van, melyet szívesen átenged 30.000 dollárért, noha azoknak értéke 80.000 dollár. Egy szóval sem leplezte le, hogy a kérdéses bankjegyek hamisak, de oly remek hamisítványok, hogy a leggyakorlatabb szem sem ösmeri fel. Lengyel ki magyar ember, látszólag bele ment az üzletbe, s azt mondta, hogy néhány nappal később, vagyis kedden beváltja a hamis bankjegyeket. Még aznap jelentést tett az osztrák-magyar főkonzulságnál, mely nyomban intézkedett a rendőrségnél, hogy a hamisítókat tartóztassák le. *Scheuermacher* este lakásán fogta el a rendőrség. A híres hamisító részletes vallomást tett, melynek alapján a hamisító bandának másik két tagját is sikerült letartóztatni. Az eddigi vizsgálat kiderítette, hogy a hamisítók tömegek hamis tizforintoson adtak tul, különösen sokat hagytak a pennszilvániai magyar közszenbányászok között. *Scheuermacher* Magyarországból került Amerikába. Kétségtelennek látszik, hogy itt egy nagy nemzetközi hamisító bandáról van szó, mely vegyesen foglalkozik forint, font, dinár, dollár, rubel és lirahamisításokkal s azzal a fortélylyal él, hogy idegenben igrkeznek értékesíteni a hamisított bankjegyeket.

Szerkesztői üzenetek.

K. Fl. urnak H... Önnek igaza van, ritkán jön valami jobb utána, tehát minnek echauffrozza magát?

B. K. urnak Cs. Szíveskedjék még egy kevés ideig türelemmel lenni és meg fog győződni, hogy ezen kellemetlenségeknek is vége szakad.

L. H. A. urnak. Még mindig nem hallottunk közelebbit az Ön újabb eszméjéről, várjuk tehát részletes közlést.

B. M. asszonynak Epest. Ezen ügyet egész nyugodtan az illető hivatalnok ítéletére bízhatja, kinek lelkiismeretes eljárásáról csak dicsérrel szólhatunk. Hogy az illető urnak — mint Ön mondja — rossz kedve van, azzal Ön ne törődjék, bizonyára Ön sem lehet mindig rózsás jó kedvben, nemde?

F. A. B. urnak. Ilyen panaszok alkalmasak arra, egy ember hírét és existenciáját tönkre tenni s így nem szabad ilyet oly megfontolatlanul könnyen valaki ellen emelni. Hogyha e dolog mással megtörtént, miért nem az illető emel panaszt és miért Ön?

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK GROSS- UND KLEINVERSCHEISSER UNGARNS).

INHALT. Lichte Deckblätter. — Ein Trafikanten-Verein. — Geehrter Herr Redakteur! — Vermischtes. — Briefkasten der Redaktion.

Lichte Deckblätter.

Soll die Beschaffung lichter Deckblätter wirklich so schwer fallen, dass dem gerechten Wunsche des Publikums nach lichten Zigarren schon nahezu an acht Jahren nicht entsprochen werden kann? Wir glauben kaum! Da wir seit dieser geraumen Zeit, dieser Kalamität unser regstes Interesse zugewendet hatten, so war es nur natürlich, dass wir unser Augenmerk auch auf das Ausland richteten, wo der zum Deckblatte nothwendige Tabak geradeso angekauft werden muss, wie von uns. Das, was wir hierüber in Erfahrung gebracht haben, besteht in Folgendem:

Es ist allerdings richtig, dass mit Ausnahme der letzten zwei Jahre in allen vorhergehenden Jahrgängen der lichte Tabak im Handel nur in sehr geringer Quantität vorhanden war. Sei es, dass die plötzlich geänderte Geschmacksrichtung der Käufer in dem gesammten Europa sich geändert hat, indem ganz plötzlich die lichte Zigarre förmlich zur Mode wurde, oder sei es, dass der Einfluss zu intensiven Sonnenscheines die Tabakblätter vollständig dunkler reifen liessen, kurz, sei es was da wolle, die Thatsache steht einmal fest, dass die lichten Deckblätter plötzlich von der Oberfläche verschwunden waren, als hätten sie niemals existirt. Diese Kalamität hielt nun an bis zum Jahre 1896, welcher Jahrgang schon mitunter ganz beträchtliche Quantitäten lichter Deckblätter für Mittelsorten geeignet gebracht hatte. Allein, so wie die Waare auf den Märkten in Hamburg und Bremen erschien, so wurde sie auch rasch aufgekauft. Es lässt sich denken, dass die Privatspekulation, beziehungsweise private Händler und Fabrikanten alles daran setzten, um die Waare an sich zu ziehen, zumal die Nachfrage nach lichten Deckblättern sehr gross war und gegenwärtig noch ist, ausserdem es natürlich ein besonderer Geschäftsvortheil des Fabrikanten bildet, wenn er seiner Kunde das zu geben vermag, was sie wünscht.

Solcher Art erging es den lichten Deckblättern auf den hiefür bestimmten Handelsplätzen wie dem Werthpapiere, das theils seinen Erfolg einer Laune, nicht selten einer gänzlich unbegründeten Hoffnung auf Gewinnst entspringt. Es haben sich auch auf diesem Gebiete viele Spekulanten die Gelegenheit nicht entgehen lassen, zu kaufen, die so lang entbehrte Waare auf Lager zu nehmen, um solcher Art eine Hausse hervorzu rufen, die namentlich jene Staaten zu bezahlen bemüssigt sind, welche das Tabakmonopol betreiben.

Dieser Coup scheint denn auch vollständig gelungen zu sein. Gegenwärtig wird für lichte Deckblätter ein ungleich höherer Betrag bezahlt, wie für dunkle Deckblätter. Dem Kenner, dem Fachmann, dem Tabakkundigen leuchtet dies nicht

ein, zumal man zu jeder Zeit den dunklen Tabak viel höher geschätzt hatte, als den lichten. Ja, es behaupten gewiegte Fachleute sogar, dass das lichte Deckblatt ein unreifes, krankes Kraut ist, dem das eigentliche Aroma des edlen Tabakes noch nicht innewohnen kann. Allein, was will das besagen? Der Raucher behauptet doch, dass nur die lichte Zigarre vortrefflich schmeckt und lässt sich auch gar nicht von seiner Meinung abbringen, wenn man ihm auch nachweist, dass die dünne Decke der Zigarre doch kaum den fünfthundertsten Theil ausmacht, dass sie also keinen Einfluss auf die Stärke oder Milde der Zigarre ausüben kann. Ist es eine Modenarrheit, oder ist es eine Laune der Raucher, es bleibt sich ganz egal, man wünscht und verlangt lichte Deckblätter, oder besser gesagt, lichte Zigarren. Mit dieser Thatsache rechnet natürlich jede Privatspekulation, jeder Privatfabrikant und er trachtet nach Möglichkeit diese Laune oder Modenarrheit zu befriedigen. Nicht so aber thut es ein staatliches Monopol und nimmt man die Sache unter die Lupe, so ist ersichtlich, dass dieser es auch nicht leicht thun kann.

Der Staat als Gewerbetreibender, welcher über Einnahmen und Ausgaben genau Rechnung zu legen hat, er kann sich keineswegs erlauben, Spekulationen, welche mit Geldopfern verbunden sind, sein Interesse zu widmen. Für den Staat gilt in erster Reihe der Grundsatz, dass $2 \times 2 = 4$ ist und wenn sich auch die Aussicht bietet, nach einer Zeit zu beweisen, dass der Handel aus $2 \times 2 = 12$ machen kann, so kann er sich nicht darauf einlassen, indem die Verantwortung eine viel zu grosse ist, die er und jeder Einzelne seiner Angestellten übernimmt, wenn die Spekulation misslingt. Daher kommt es auch, dass die mit Tabakmonopol versehenen Staaten bei solchen Gelegenheiten keineswegs dasjenige leisten können, was die Privatindustrie, der Privathandel, der sich alles erlauben darf, zu leisten vermögen. Daher kommt es auch, dass wir in unserem gesegneten Ungarn, dessen Tabak unter sämtlichen Qualitäten, welche gepflanzt werden auf der Erde, an fünfter Stelle rangirt, uns mit dunklen Deckblättern, dunklen Zigarren bequemen müssen, wenn auch der allgemeine Wunsch nach lichten Zigarren geht.

Wir haben das alles vorausgeschickt, um darzuthun, dass wir keineswegs in Unkenntniss der Sachlage, das Wort ergreifend, für die Herbeischaffung lichter Zigarren plaidiren; allein, immerhin müssen wir zu bedenken geben, dass man eigentlich doch gut daran thun würde, im Interesse des Consumes sich dem allgemeinen Wunsche der Raucher, so gut dies möglich ist, zu fügen. Der Rückgang, oder sagen wir zur Beschönigung der Sache, das Stagniren des Verschleisses der Tabakprodukte in den

letzten 4 Quartalen gibt doch sicherlich Anlass, darüber nachzudenken, was diese Erscheinung hervorgerufen. Umsonst be ruft man sich darauf, dass in Zeiten des allgemeinen volkswirthschaftlichen Aufschwunges, wie in den Jahren 1873—1886 und 1896 stets eine Reaktion die Folge war, die auch das Tabakmonopol in Mitleidenschaft zog. Wir, für unseren Theil, sind der bescheidenen Ansicht, dass dieses nicht darunter leiden dürfe, zumindest nicht in einer streng ersichtlichen Form. In den genannten Jahren waren es auch immer andere Faktoren, die nachweisbar unheilvoll auf dasselbe gewirkt hatten. Doch, wer wollte derartige Reminiszenzen zu Rathe ziehen, wenn man vor einer solchen Frage steht, die sich in ihrer Einfachheit ganz von selbst beantwortet. Und diese Antwort kann nicht anders lauten, als: Man gebe dem Consumenten dasjenige, was er wünscht, selbst auf die Gefahr hin, weniger Nutzen einzuheimen, weniger zu verdienen. Das Mittel ist probat, denn die Privatspekulation übt es und von dieser ist es niemals schlecht — zu lernen.

Dr. Krull.

Ein Trafikanten-Verein.

Die Ereignisse, welche nacheinander folgend, geeignet sind, das ohnehin schwere Joch, unter welchem die Tabak-Trafikanten seufzen, noch schwieriger zu gestalten, sie haben endlich dazu geführt, in den Kreisen der Kleintrafikanten eine Bewegung hervorzurufen, welche diesmal allen Ernstes bezweckt, einen Verband, eine Genossenschaft, oder benenne man es einen Verein zu gründen. Der Hauptzweck, welcher angestrebt wird, besteht lediglich darin, dass die Trafikanten der Hauptstadt, beziehungsweise diejenigen des ganzen Landes eine Gemeinschaft bilden, die von jeder Behörde als eine Korporation anerkannt, ihre Interessen wahrzunehmen im Stande ist, die ferner sowohl dem Publikum als auch den Behörden die Meinung beizubringen beabsichtigt, dass der Verschleisser keineswegs ein von Jedermanns Launen abhängiger Sklave zu sein wünscht.

Ein Bild dessen zu entwerfen, was in dieser Hinsicht heute geleistet wird, unterlassen wir, vorerst deshalb, weil wir nicht die Absicht haben, durch heute vorhandene Uebelstände die Begründung eines Vereines zu motiviren, der auch ohne diesen Druck schon vor vielen Jahren hätte begründet werden müssen, dann aber auch wollen wir uns blos darauf beschränken, faktische Geschehnisse zu registriren und uns nicht mit unnützen „Wenn“ und „Aber“ das Vorwärtsschreiten erschweren. Wir wussten es und sagten es bereits vor Jahren, dass die Begründung eines Vereines der Trafikanten wohl aufgehoben, wohl eine Zeit lang hinausgeschoben, keineswegs aber verhindert werden kann. Jawohl, ein solcher Verein ist nicht nur ein dringendes Bedürfniss, sondern es entspricht auch vollständig dem Geiste der Zeit, welcher letztere es verlangt, dass jeder auf sich selber angewiesene Mensch seine Interessen auch selber zu schützen

hat und wenn er hiezu zu schwach ist, muss er sich an Diejenigen anlehnen, die neben ihm kämpfen um das tägliche Brot und die gerade solche Ziele verfolgen, wie er selber.

Die Zeit scheint nun gekommen zu sein, wo die Nothwendigkeit dessen allenthalben eingesehen wird. In den letzten Wochen war unser Redaktionslokal sehr häufig der Schauplatz, wo die mit Leid und Kummer beladenen Gemüther überströmten, indem uns eine Menge Dinge vorgebracht wurden, die wir alle bereits im Wege der publizistischen Verlautbarung besprochen hatten und zu Genüge kennen. Und das Facit dieser Besprechungen war immer die Klage, dass kein Verein, keine Genossenschaft vorhanden ist, welche, als kompetente Stelle, dieses und jenes zu schlichten befähigt und berufen wäre. Es war immer ein und derselbe Wunsch der geäußert wurde und der darin bestand, dass je eher an die Begründung eines Vereines geschritten werde, ohne welchen der Beruf derzeit als eine bittere Qual zu betrachten ist.

Der Verein wird also unter allen Umständen zu Stande kommen, zumal ein grosser Theil der bedeutendsten Tabak-Trafikanten der Hauptstadt bereits als Mitglieder vorgemerkt sind. Wenn wir nicht mit den Namen derselben hervortreten, so findet dies seine Begründung darin, wonach die erste darauf bezügliche Zusammenkunft abgewartet werden soll, um dies als praktisch erscheinen zu lassen. Da bei jeder Neugründung zumal die Initiatoren vor der Oeffentlichkeit brilliren wollen, ist es erklärlich, dass dies bei anderen Vereinsgründungen sofort geschieht. Allein, man wünscht diesmal keineswegs dasjenige, was man sonst bei Vereinsgründungen ins vorderste Treffen stellt, nämlich die Reklame für sich. Im Gegentheil! Es wird gewünscht, dass Jeder, der da kommt, der Sache ein warmes Interesse entgegenbringt und dass es Jedem einzig und allein blos darum zu thun ist, aus dem Trafikwesen einen Beruf zu machen, der so wichtig ist, wie jeder andere Beruf und wäre es welcher Beruf immer.

Begeistert von der Sache, um die es sich handelt und in edler Aufopferung für den Beruf und der Berufsgenossen, hat uns Herr B. E. am heutigen Tage den Betrag von 60 Kronen mit dem Ersuchen übermittelt, dieselben als für die nothwendigen Auslagen bei Begründung des neuen Vereines zu verwenden. Wir kommen diesem Wunsche mit Vergnügen nach, indem wir weitere Anmeldungen zum Beitritte, zur materiellen und moralischen Unterstützung der Sache in den nächsten Tagen erwarten. Sollte dieser unser Appell diesmal abermals wirkungslos verhallen, so wird, dies erklären wir im Vorhinein, der Verein gleichwohl begründet werden. Der Verein wird aber in diesem Falle ganz etwas anderes sein, als das was er sein könnte und müsste. Er wird in Bezug seiner Organisation einen ganz anderen Standpunkt einnehmen als Landesverein der Trafikanten, wie als ein Verein von Trafikanten, der nur ausschliesslich für seine eigenen Mitglieder sorgt und zu sorgen hat. Das möge sich Jeder wohl überlegen und danach auch sein Verhalten einrichten. Die Trafikanten können nur dann alles erreichen, wenn sie wie ein Mann fest zusammenhalten und zu einander stehen. Wir sind gerne bereit, in alles und allem, nach jeder Richtung hin die Trafikanten des Landes in diesem ihren Bestreben zu unterstützen und hüten wir nochmals, es möge sich Jeder der Angelegenheit mit solcher Wärme annehmen, wie sie es nöthig hat, wie sie es verdient.

„Hilf Dir selbst und auch Gott wird Dir helfen!“

Geehrter Herr Redakteur!

Gestatten Sie, dass ich auf einer in der vorletzt datirten Nummer Ihres geschätzten Blattes erschienenen Notiz, seitens einer meiner verehrten Berufskollegin, mit einigen Bemerkungen erwidere.

So oft es sich um ein allgemeines Interesse bei unserer Branche handelt, so werden anstatt entschlossen und thätig einzugreifen, in der Regel Jeremiaden angestimmt, die erfahrungsgemäss beim Broterwerb am schlechtesten zu verwerthen sind.

Meine, anscheinend sehr resolute Berufskollegin vermeint aber diesmal ganz richtig, man möge eine solche Gelegenheit, wie sie jetzt durch die Postdirektion in Angelegenheit der Filialen beabsichtigt wird und die vielen Berufskolleginen einen entsprechenden Nebenverdienst verschaffen könnte, nicht vorübergehen lassen, um energisch einzugreifen und dieselbe durch die gleichzeitige Gründung eines Vereines zu fördern.

Bezüglich dieses Punktes theile ich die Ansicht der geschätzten Kollegin vollkommen, zumal die Gründung eines Vereines bei diesem Anlasse sich von selber motivirt. Gleichwohl kann ich nicht in allem der Artikelschreiberin beipflichten, indem sie ausführt, dass es den männlichen Kollegen unter den Trafikanten an Energie mangelt, eine solche That, wie die Gründung eines Vereines ist, auszuführen. Mit Verlaub! So oft es sich um ernste Interessen des Trafikantenstandes gehandelt hat, waren es die männlichen Kollegen, welche dieselben förderten. (Pardon, das ist uns nicht bekannt. Anmerk. der Red.) Auch bin ich gerne bereit, diesen Vorwurf zu widerlegen, indem ich mich dazu verpflichte, die Gründung eines Vereines mit allen Mitteln, welche erlaubt sind und zu Gebote stehen, zu unterstützen. Gerne und mit Vergnügen widme ich daher die hier beigeschlossenen 60 Kronen der Gründung eines Vereines und hoffe, dass auch meine Colleginen und Kollegen, welche sich für die Sache interessiren, meinem Beispiele folgen werden.

Schliesslich erwähne ich noch, dass es unter uns Trafikanten solche befangene Leute gibt, welche vermeinen, dass die uns vorgesetzten Behörden die Gründung eines Vereines missbilligen werden. Das ist mehr als naiv. Kann es für die Tabakregie, dem kön. ung. Finanzministerium oder der k. ung. Postdirektion etwas Wünschenswertheres geben, als dass endlich auf dem Gebiete des Verschleisswesens eine musterhafte Ordnung herrsche? Ist es diesen hohen Amtsstellen nicht angenehmer, wenn sie geschulte, anständige, tadellose Leute als Verschleisser hat, wie das mitunter zu uns und unserem Stande gar nicht passende Volk, das im Besitze einer Lizenz ist? Wenn wir einmal eine Corporation bilden werden, dann dürfte auch die Zeit gekommen sein, wo unsere vorgesetzten Behörden mit den Trafikanten vollständig zufrieden, diese auch nach ihrem wahren Werthe zu behandeln wissen wird. Ich selbst habe Zeit meiner langjährigen geschäftlichen Thätigkeit schon oft die Beobachtung gemacht, dass es den Finanzbehörden nur angenehm ist, mit pflichtbewussten, anständigen Elementen die Trafikstellen zu besetzen und dass auch keinen ein Unrecht geschieht, der dies in dieser Weise vollführt.

B. E.—l.

Vermischtes.

Die Postfilialen. Bezüglich der in unserer jüngst erschienenen Nummer angeregten Idee, welche die Postfilialen für die Tabak-Trafiken in Vorschlag bringt, sind uns so zahlreiche Anfragen zugegangen, dass wir ergänzend das Folgende zur Danachrichtung mittheilen.

Die Anfragen bei der hiesigen Postdirektion wegen Ertheilung derartiger Filialen werden dahin beantwortet, dass man derzeit bei der Postdirektion noch nichts Positives hierüber wisse. Diese Auskunft entspricht auch vollständig unserer Mittheilung, welche besagte, dass die Idee vorläufig im Schosse des Handelsministeriums ventilirt wird, worauf sie, wenn reif, der Posthauptdirektion behufs weiterer Massnahmen übermittelt werden wird.

Inzwischen ist eine Anzahl Budapester Kleintrafikanten bei der Postdirektion um Ertheilung derartiger Lizenzen eingeschritten und dürfte demnach die Frage in Folge dieses Einschreitens auf amtlichem Wege ihre Erledigung finden.

Wir sehen uns auch veranlasst zu wiederholen, was wir übrigens genügend deutlich mitgetheilt haben, dass es sich darum handelt, Poststücke in Form rekommandirter Briefe, Pakete, ferner Geldanweisungen bis zu einem zu stipulirenden geringen Betrage in den Filialen von den Parteien behufs Weiterbeförderung anzunehmen. Die Meinung seitens einiger Verschleisser, als ob beabsichtigt werden würde, diese Filialen konform den Postämtern einzurichten, ist daher eine irrige. Die Aufnahme der zu bestimmenden Postsendungen dürfte eine Art Sammeldienst sein, die alsdann beim Einlangen in den Hauptpostämtern einer summarischen Behandlung theilhaftig werden und derart zur Erleichterung des Postdienstes in den Ämtern wesentlich beitragen dürften. Schon die nächsten Wochen werden wahrscheinlich die Mittheilung bringen, in welcher Weise zu verfahren ist, um die Lizenz zu den in Rede stehenden Postfilialen zu erhalten.

Briefkasten der Redaktion.

Herrn K. Fl. in H. Sie haben Recht, es kommt selten etwas Besseres nach, also wozu echauffiren Sie sich?

Herrn B. K. in Cs. v. Lassen Sie nur noch einige Zeit vorübergehen und wir werden Sie überzeugen, dass auch diese Kalamität ein Ende nehmen wird.

Herrn L. H. A. Wir haben noch immer nichts Näheres von Ihrer neuen Idee vernommen, erwarten daher ausführliche Mittheilungen.

Frau B. K. Bpest. Sie können die Angelegenheit ganz beruhigt dem Urtheile des betreffenden Beamten überlassen. Über dessen gewissenhaftes und gerechtes Vorgehen, lässt sich nur lobend sprechen. Wenn der Herr, wie Sie sagen, schlechter Laune ist, so machen Sie sich nichts daraus, auch sie werden nicht immer in rosiger Laune sein, nicht wahr?

Herrn F. A. B. Solche Anklagen sind geeignet, den Ruf und die Existenz eines Menschen zu vernichten und die erhebt man nicht in so leichtfertiger Weise, wie Sie es thun. Wenn die Sache einem Anderen passirt ist, warum meldet sich nicht der Andere, warum Sie?

Hilfsredakteur: Ferdinand Heital.